

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

80 Vrbes præsulib. pars octogesima tradit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

licis, sed apostaticis habeatur, liceatque Cardinalibus Episcopis, cum religiosis, & Deum timentibus clericis, & laicis, inasorem etiam cum anathemate, & humano auxilio & studio à sede Apostolica repellere, & quem dignum iudicaverint, præponere. Quod si hoc intra urbem perficere nequiverint, nostra auctoritate Apostolica congregati in loco, qui eis placuerit, eligant quem digniorem, & utiliorem Apostolicæ sedi perpexerint, concessa ei auctoritate regendi & disponendi res, in a utilitatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, secundum quod ei melius videbitur, juxta qualitatem temporis, quasi jam omnino inthronizatus sit.

5. pars. Electio vero Romani Pontificis etiam cum deliberatione prædecessoris fieri debet.

C. X. ¶ Si Papa de electione sui successoris ante decernere non poterit.

Unde Symmachus Papa ait in synodo Romana prima, cap. 4.

Si b̄ transitus Papæ (quod absit) inopinatus evenerit, & de sui electione successoris (ut supra placuit) non possit ante decernere, siquidem in unum totius inclinaverit e ecclesiastici ordinis electio, consecratur electus Episcopus. Si autem, ut fieri solet, studia cœperint esse diversa eorum, de quibus certamen emerferit, vincat sententia plurimorum, sic tamen, ut sacerdotio careat, qui captus promissione, non recto iudicio de electione decreverit. Synodus dixit, placet, &c.

6. pars. Sicut supra monstratum est, electio summorum sacerdotum à Cardinalibus, & religiosis clericis fieri debet, electio vero eorum, iudicio divino reservata est.

C. XI. ¶ Summorum Pontificum electionem sibi Dominus reservavit.

Unde Anacletus Papa ait ad Episcopos Italia, epist. 2. c. 2.

Electionem d̄ vero summorum sacerdotum sibi Dominus reservavit, licet electionem eorum bonis sacerdotibus, & spiritualibus populis concessisset.

1. ¶ Summorum] Sequebatur, Pontificum vel sacerdotum. Sublata sunt dua priores voces, quia neque in originali, neque apud Ivonem, neque in veribus Gratiani exemplaribus leguntur.

DISTINCTIO LXXX.

Item vero, in quibus Primates, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Presbyteri sunt ordinandi, hæc sunt secundum Lucium Papam, & Clementem, atque Anacletum.

C. I. ¶ In quibus locis Primates, vel Patriarchæ debeant ordinari.

Ait enim Lucius Papa.

Vrbes e & loca quibus Primates præsidere debent, non à modernis, sed etiam multis ante adventum Christi sunt statuta temporibus: quorum Primates etiam gentiles, pro majoribus etiam negotiis appellabant. ¶ In ipsi vero urbibus post Christi adventum, Apostoli & successores eorum, Patriarchas, vel Primates posuerunt, ad quos Episcoporum negotia (salva in omnibus Apostolica auctoritate) & majores causæ, post Apostolicam sedem sunt referenda.

C. II. ¶ De eodem.

Item Clemens Papa ad Iacobum, epist. 1.

In illis vero civitatibus, in quibus olim apud ethnicos primi & summi eorum, atque primi legis doctores erant, Episcoporum Primates poni, vel Patriarchas

a al. in.] b Dendedit ibid. Poly. ibid. Anst. 6. c. 1. Pann. 13. c. 2. c al. convenerit. d Ivo p. 5. c. 138. e Extat apud Stephanum I. epist. 1. c. 3. Anst. 16. c. 118. f Leo II. epist. 3. Poly. 1. 2. tit. 22. Burd. 1. 2. c. 215. Anst. 16. c. 118. g al. Archiepiscopi.

B. Petrus præcepit, qui reliquorum Episcoporum causas a, & majora, quoties necesse foret, negotia in fide agitent. & paulo post. ¶ In illis autem civitatibus, in quibus dudum apud predictos erant archiepiscopi, quos tamen minores tenebant, quam memoratos Primates, Archiepiscopi institui præcepit. ¶ In singulis vero reliquis civitatibus singulos, & non binos, vel ternos, aut plures Episcopos constitui præcepit, qui non Primatum, aut Archiepiscoporum, aut metropolitanorum nomine, quia matres civitatum non tenent, sed Episcoporum tantum vocabulo potirentur: quoniam nec inter ipsos Apostolos par institutio fuit: sed unus omnibus præfuit.

C. III. ¶ De eodem.

Item Anacletus b epist. 3. cap. 2.

Episcopi e non in castellis, aut modicis civitatibus debent constitui: sed presbyteri per castella, & modicas civitates, atque villas debent ab Episcopis ordinari, & poni: singuli tamen per singulos titulos suos. Et Episcopus non ab uno, sed à pluribus debet Episcopis ordinari, & ut dictum est, non ad modicam civitatem, ne vilescat nomen Episcopi, sed ad honorabilem urbem titulandus & denominandus est. Presbyter vero ad qualemcunque d̄ locum, vel ecclesiam in eo constitutam, est præficiendus.

C. IV. ¶ De eodem.

Item Leo Papa ad Episcopos Africa, epist. 85. c. 2.

Illud e sane, quod ad sacerdotalem pertinet dignitatem, inter omnia volumus canonum statuta servari, ut non in quibuslibet locis, neque quibuslibet castellis, & ubi ante non fuerunt, Episcopi consecrentur: cum ubi minores sunt plebes, minoresque conventus, presbyterorum cura sufficiat: episcopalia autem gubernacula non nisi majoribus populis, & frequentioribus civitatibus oporteat præsidere: ne, quod sanctorum Patrum divinitus inspirata decreta veterunt, viculis & posse sionibus, vel obscuris & solitariis municipiis, tribuatur sacerdotale fastigium.

C. V. ¶ De eodem.

Item ex concilio Leodicensi, cap. 17.

Non debere in vicis & villis f̄ Episcopos ordinari, sed visitatores 1, id est, qui circumcant, constitui: hos autem, qui antehac ordinati sunt, nihil agere censemus sine conscientia Episcopi civitatis. Similiter etiam presbyteri nihil sine præcepto & consilio Episcopi agant.

1. ¶ Sed visitatores] In codice Græco impresso legitur, ἡ πρεσβυτερος, in tribus autem manuscriptis, ἡ πρεσβυτερος.

2. pars. ¶ Sedes autem Episcoporum non longo intervallo debent disjungi, ut ad consecrationem sui provincialibus sine difficultate possint occurrere.

C. VI. ¶ Episcopales sedes non longo intervallo à se debent disjungi.

Unde Gregorius Augustinus Anglorum Episcopo, responsio octavo.

Fraternitatem q̄ tuam ita volumus in Anglia Episcopos ordinare, ut ipsi sibi Episcopi longo intervallo minime disjungantur: quatenus nulla sit necessitas, ut in ordinatione alicujus Episcopi convenire non possint. Nam Episcoporum ordinatio sine aggregatis tribus vel quatuor Episcopis geri non debet.

DISTINCTIO LXXXI.

Hæc de ordinandis, & ordinantibus, atque de singulorum graduum distinctionibus & officiis dixisse nos sufficiat. Verum quia aliquantulum

a Iudicia.] orig. b Idem est Clementis in epist. proxime citata. c Burc. 1. 2. c. 4. Ivo p. 5. c. 138. & 98. d quemcumque.] orig. e Poly. 1. 2. tit. 23. Bur. 1. 2. c. 32. Ivo p. 5. c. 107. & 143. ext. de privileg. f al. consellu. g Pann. 13. c. 36.

diffinitio

